tibi/ q nullo leuiori siue faciliori pcio obtineri
pōt exauditio petitionum cordis nostri/ a mi
seratore deo/ q̄ p hoc quod dicit hic delectan
do scz in dño/ delectari nāq̄ in dño iam nō fa
cilimum est: sed etiā iucundissimū ⁊ magis p̄
mium q̄ meritū. nec labor est vllo modo: imo
quies valde suauitatis/ ⁊ retributio supabū
dantissima molestiarū quas hic dilecti ⁊ ele
cti dei ppter deum patiunt; vtinā aūt ⁊ h̄ do
cuisset spūsanctus vel hic vel alibi delectari ī
dño. Hoc aūt nō est possibile cuiq̄/ nisi q palā
tum cordis sanum ⁊ curatū habuerit a febre
iniquitatis/ que sanitas ⁊ puritas nō est x̄tu
tis ⁊ elaborationis humane opus: sed omni
potentis virtutis creatoris p̄ciosissimū donū
⁊ merces sanctorū. In patria eñ sic dic Boe
tius in libro de trinitate. delectatio erit cibus:
compatio vero laus ppetua conditoris. Hoc
quod dicit mihi p̄tereundū est/ quia grandis
sermo ad illud explicandum requirit. Nec ad
hoc mihi dicēdū occurrit/ nisi q egritudo ista
spūalis interior/ qua eousq̄ palatum cordis
in nobis corruptum vel infectum est: vt ipsuz
fontem suauitatis/ deum in nobis sape prohi
beat/ desipere vel potius amarū sape cōpel
lat. Cognoscenda ⁊ recognoscenda est etia
m sanitas contraria: q̄tū dñs adiuuare di
gnabit obnixius exposcenda. Sentiebat eñ
dauid cū dicebat ad dñm/ miserere mei deus
qm̄ infirmus sum. ac si medico pijssimo satis
esset infirmitatē pandere: eamq̄ corā ipso al
legare. Idem dicendum ē et in alio adiuto
R rio/ quo dicit subditus esto dño. Nec eñ nr̄e
virtutis aut possibilitatis est frangere supbiā
cordiū nostrorū. Nec abijcere iugum seruitu
tis vitiorum: quo q̄diu p̄mimur: quod est di
cere cui q̄diu subiecti sumus: deo subditi esse
nō possumus. Nemo eñ pōt duobus domis
seruire. sicut dicit ipa veritas Matth. vj. De
p̄candus igit est/ modis quib⁹ possum⁹/ o im
miserator deus largissimus: vt ipe a seruitute
vitiorū turpissima/ vilissima/ nequissima/ nos
liberet: ⁊ seruituti nobilissime sue nos totali
ter subijciat/ totaliterq̄ possideat. sicut sui su
mus iure plenissimo ⁊ singularissimo. Hec au
tez duo adiutoria in potestate nostra sunt: vt
eavicz nobis p̄stenk/ ⁊ illa habeamus? licet ex
nobis illa elicere per nosipsos nō possumus;
p̄sto nanq̄ est nobis gratia dei/ ⁊ nō solum of
fertur: imo nobis repugnātib⁹ pene ingerit/
peneq̄ violenter impingitur ⁊ de hoc multa
audiuisti in precedentibus.

De alijs septē adiutorijs ofonis La. XXXVII

Sunt et alia se-
ptem adiutoria ofonis/ qb⁹ vox S
acuit ⁊ ipa quodāmodo conditur
Primū illorum est clamor. secundū eiulatus
qui est vox puulorū ad patres et matres. vt
possunt vociferantium/ vel pro absentia eorz
vel p defectu alementi. Ita ⁊ faciendum ē no
bis pro separatione dei a nobis/ vel potius no
stri ab ipso. Similiter ⁊ pro defectu vitalis ac
spūalis alementi seu cuiuscūq̄ alterius q̄ su
stentatio vite nostre spiritualis indigeat. a fa
cie interdum cuiuscūq̄ rei terribilis/ vel porz
ci vel canis/ vel bestie alterius eiulare cōsue
uerunt puuli. Sic ⁊ nobis faciēdū est a facie
peccati/ tanq̄ a facie colubri/ a facie leonis/ ⁊
a facie rumphee bis acute. sicut legit Eccli. xj.
quasi bis acuta omis iniquitas. Et dētes ei⁹
dentes leonis interficiētes animas hominū. T
Tertium est rugitus quasi a damno grauis
simo. sicut legitur de Esau q̄ supplantat⁹ a fra
tre hereditatē patris amisit q̄re irruguit cla
more magno. Et ipse Dauid. rugiebam a ge
mitu cordis mei. Debes aūt scire q rugit⁹ p
pria vox turturis est ⁊ columbe. Qua ppter
quia nullum damnum compabile est amissio
ni vite/ gratie/ ⁊ hereditatis eterne. Nullus
rugitus compabilis est rugitui/ qui est vel eē
debet penitentium. Et hoc ostendit Job ī se
ipso dicens. quasi inundantis aque rugit⁹ me
us. xxx. ci. Nō quia tempalem eousq̄ doleret
amisisse substantiam: sed de amissione spiritu
aliū ita rugiebat. Quartū vero istorz adiuto U
riorum planctus est. hic ppie p morte vel p
mortuis fieri solet. Peccator igitur q̄ se mor
tuum in peccatis videt: habet mortuū quem
plangat. semetipm videlicet. Plangat igitur
inq̄ planctu nulli compabili. Nihilomin⁹ eñ
⁊ plangere debet christum dñm/ sibi mortuū.
A mortuū inq̄ a corde suo/ in quo habitare p
fidem ⁊ viuere debuit. Ipsaq̄ presentia sua/
vitam anime sue viuificare. Instar igit marie
magdalene stare debet penitēs pctor ad mo
numentū plorans. A monumētum autem si
ue sepulchrum ipa fouea siue profunditas vi
tiorum ⁊ peccatorum est. Ad hanc debet sta
re/ eamq̄ attentissime oculis cordis intueri.
Ibiq̄ plangere semetipsum mortuum/ ⁊ chri
stum dñm vt p̄dixi tibi. Hoc ē a corde suo mor
tuū. sicut legit de maria magdalena Job. xx.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Quintũ est gemitus; hoc est resonantia ex
X intimo dolore, ppter quod dixit Gregoriꝰ. qz
veraciter orare/est amaros in compunctiõe
gemit/ nõ verba cõposita resonare. Sex-
Y tum ẽ suspiriũ. ⁊ ẽ quasi fatigati animi/ spira-
tio debilis ad formationem vocis non suffici-
ens. vnde suspiriũ dictũ est. quasi modica vel
diminuta spiratio. Et videt cẽ ex vehementi
desiderio aliq̃d obtinẽdum: siue q̃d amissum
siue quid aliud, ppter quod vniuersaliter di-
cit suspirare q̃s/ vl aspirare ad aliud. ¶ Sep-
Z timũ vo est singultus qui inuehemẽter diuq̃
dolentibus excitari solet. Concutit vehemẽ-
tia doloꝝ: quousq̃ viscera/ dolẽtiũ/ ac singul-
tus in eis ppter hoc generetur in ventre/ nã
inuenit plerũq̃ in eis q̃ cũ dolore magno pe-
nitent: ⁊ est in ventre peccatoꝝ vera designa
tio quedã penitudinis. de hac etiã q̃ idem be
ne dolet cogitauit. vel eoipo tunsionib⁹ duro
rũ suplicioꝝ dignũ se confitet. Fiũt aũt iste
pcussiones pectoꝝ, p eo q̃ coꝝ humanũ sede
re habet in pectore. Publicanꝰ ille euangeli-
cus Luce. xviij. percuciebat pectus suũ dicẽs
Deus, ppitꝰ esto mihi peccatori. Et de iã di-
ctis septez manifestũ ẽ vnicuiq̃/ q̃ ad oronẽ
adiuuant: ⁊ per ea deuotio eiꝰ occasionaliter
auget. Percussiones vero pectoꝝ: grãm pe
nitudinis prouocant/ similiter ⁊ augent. Im
primit eñ vehementer q̃ coꝝ talia cogitauit.
q̃ talibus consensit q̃ talia dignuz voluit sibi
esse duris ac diris pcussionibus. Insinuãt eti
am ipsum peccatorẽ iam redijsse ad coꝝ suum
⁊ ppter hoc inuenire se/ ⁊ videre in illo q̃ di-
gnum sit pcussionibus. Et hic quidẽ finẽ fa-
cio ptis prime tractatus istius: in qua agitur
de oronẽ/ put ipsa est quodãmodo oratio re-
thorica: ⁊ partibus assimilantur eis.

Q̃ oratio sit quasi nuncius ad deum mis-
sus. Capitulum XXXVIII

A Post hec igitur
p psequamur alias similitudines/
⁊ compationes oronis. Dico igit
in primis: quia ipsa oro que est ad deum: ve-
lut quidã nuncius est/ qui ad deũ mittit: ⁊ ad
ipm intrat. sicut dicit btus Augꝰ. superverbo
isto ps. Intret oro in conspectu tuo. Dñe. di-
cit inq̃ his verbis. Mira inq̃ virtus oronis:
que illuc intrat ad deũ, quo caro puenire ne-
quit. Eccli. xxxv. Satis ipam esse euident nũ
cium fidelem/ ac diligentem exprimit: vbi le-
gitur. Oro humiliãtis se/ nubes penetrabit:
⁊ donec ppinquet nõ consolabit: ⁊ nõ descen
dit donec pspexerit altissimus: vel obnubilã-
tium cogitationũ. vel nubes ipas sanctorum
penetrabit/ ad modũ nuncij ingerentis ac i-
pingentis in mediũ turbarum: ⁊ irrũpentis
eas vt appropinquet ei ad quẽ mittit. Et hoc
sonant illa verba. donec appropinquet nõ cõ-
solabit. Instar fidelis ⁊ strenui nuncij q̃ nec
requiẽ nec consolationẽ habet: donec puenit
ad illũ ad quẽ mittit. Quẽadmodũ ille Elia-
zar dispensator domus Abrae: qui comedere
noluit donec locutus eẽt sermões suos. sicut
legit Gen. xxxiiij. Et hoc est qõ sequit in ser-
mone pdicto. Nõ descendet donec aspexerit
altissimus. Hic igit cõsideranda sunt nuncij
qui sint boni. oñia eñ hmõi reqrunt in oro-
ne. Et primũ illoꝝ ponam/ agilitatem ipsi B
us nuncij. Nemo eñ sapiens in longinquam
regionẽ mittit nunciũ: qui nõ valeat ambula
re. Hic aũt est vel qui iam infirmitate pmitur
vel facile lassatus deficit in via. quod euiden-
ter apparet in illo qui difficultate magna/ ⁊ co
natu magno ⁊ multo: vix tota vna septimana
oronẽ dñicam dicere poterit. ita vt in vnaq̃q̃
die septimã ptem ipsius. Hoc est vnã de petiti
onibus septem/ que in ea cõtinent cum ma-
gna difficultate etiam diceret. Et hoc narrau-
it mihi sacerdos cuiꝰ prochianus erat ⁊ qui
ab eo vix istud potuit extorquere vicz q̃ saltẽ
septimam ptem oronis dñice vna quaq̃ die
diceret ⁊ sic totã oronẽ dñicam in septimana
vna compleret. Cui similes multi sunt qui vix
incepta orone statim ab ipa desistunt ⁊ defici
unt: ipm oronis laborẽ importabilem reputã
tes ⁊ velut onus grauissimũ/ illud statĩ proij
cientes. Quibus quo ad ipsos ptinet ⁊ q̃ztũ
in eis est. hoc est dicere ex pte ipsoꝝ. hoc solũ
video remedij vt paulatim assuescãt/ ad ora-
tiones breuissimas: ⁊ deinde ad largiores. co
nantibus eñ ad se/ put pmittit eoꝝ infirmi-
tas/ nunq̃q̃ deerit auxiliator deus. Quemad
modum ⁊ in illo de quo primo feci mentionẽ
factũ est: qui paulatim intñ robur ad penitẽ-
tiam agendã conualuit: vt ab ipo suo sacerdo
te peteret: q̃ ei penitentiã q̃ztũcunq̃q̃ grauem
⁊ durã vellet iniungeret. Non eñ solũmodo
leuis ad portandũ facta erat ei pnia oris: sed
etiã desiderabilis ⁊ iucunda. Qõ sicq̃s q̃rat C
vñ nobis ista infirmitas orandi. qui bñ p diez
integrã fabulantes nõ fatigamur/ in ꝓmonibus
ociosis vel etiã noxijs/ ⁊ etiã in ꝓmonib⁹

f